

18. po Trojici – 30.9.2018

Kto je viac?

Milosť, milosrdenstvo a pokoj od Boha, nášho Otca a od Pána Ježiša Krista.

Jakub 2:1 „*Bratia moji, nebuďte prijímačmi osôb, keďže veríte v nášho osláveného Pána Ježiša Krista*“.

Idú voľby – tie v cirkvi už prebiehajú, tie v samosprávach nás ešte čakajú. Uvidíme, kto vyhrá, kto postúpi, kto sa dostane do vedenia. ***S tým sú spojené niekedy aj prílišné očakávania od ľudí:*** keď vyhrá ten, či ten, čo z toho budem mať, ako splní naše túžby a svoje sľuby, ako sa všetko zmení k lepšiemu či k horšiemu... Kresťan by sa určite mal zaujímať o to, kto mu vládne a aký je daný predstaviteľ, no v konečnom dôsledku by mal všetko a všetkých porúčať do Božích rúk.

O tom hovorí aj Jakub: **nech je pre nás dôležitejšie to, že nám vládne Boh ako to, čo vyťažime z človeka, ktorý vládne na zemi.** Nielen vo svete, ale aj v cirkvi sa stáva, že máme pred očami iba to, čo nám daný človek môže ponúknuť: napr. nesúhlasíme s politikou danej strany, ale keďže nám ponúka peniaze, tak ju podporíme – alebo nám vadí spôsob života daného človeka, ale keďže je nám na pomoci, tak ho oslavujeme – vieme, že niekto koná proti Bohu, ale keď nám ponúkne podporu alebo úplatok, keď z neho niečo budeme mať, tak sme ticho a nič mu nevyčítame.

Peniaze, prestíž, sláva a majetok sú veľké lákadlá v dnešnom, na materiálne veci, zameranom svete. Kvôli nim dokážeme zaprieť aj samých seba, rodinu, priateľov, svoje zásady aj Pána Boha. Máme pred očami zisk a to ovplyvňuje náš výber, naše rozhodnutie, náš postoj. Zabúdame na to, že **tá najvyššia sláva patrí v konečnom dôsledku Pánovi Ježišovi.** Je totiž rozdiel medzi tým, čo nám ponúka človek a čo za to žiada a tým, čo nám dáva Kristus a čo od nás za to očakáva. Mnohí ľudia dávajú preto, aby si človeka zaviazali a za drobnú službu vyžadujú „otroctvo“ – materiálne, citové, peňažné. Kristus však dáva z milosti a zdarma mnoho dobrého a predsa sa tieto svoje dary nevyžaduje nič. Je však rád, ak sa od nás dočká aspoň poďakovania. ***Tento svet ponúka iba dočasné, ale Ježiš dáva večné.***

Preto by nám v cirkvi malo ísť – aj vo vzťahu k bohatým či chudobným – v prvom rade o Pána Ježiša, Jeho pohľad na život a Jeho dary, ktoré od Neho z milosti dostávame.

Cirkev však na to zabúdala už v čase Jakuba a dnes je to rovnaké: *začala uprednostňovať tých, ktorí boli bohatí, populárni, ktorí mali, čo ponúknuť a zabúdala na tých, ktorí boli chudobní, neznámi a nemali nič, čím by mohli prispieť*. A tak apoštol používa príbeh, aby poukázal na nesprávny postoj a aplikoval správny.

Predstavte si, že do cirkevného zboru príde **pán Bohatý**. Je to niekto veľmi dôležitý. Nielen že mnoho toho vlastní a znamená, ale je to na ňom aj viditeľné. Keď na neho pozriete, vidíte zlaté prstene, celebritu, vplyvnú a majetnú osobu. Je to niekto, kto z tohto titulu môže o všetkom rozhodovať, má z čoho rozdávať a má kontakty na vysokých miestach, teda môže veľa vybaviť. Je vážený medzi ľuďmi a iste nám môže nejako pomôcť. Kam ho posadíte? Do prvej či poslednej lavice?

Hneď za ním príde do cirkevného zboru **pán Chudobný**. Môžeme povedať: pán Nikto. Nič nemá, nič neznamená. Je tak trochu podozrivý, lebo je špinavý, biedne oblečený, takže je tu veľká pravdepodobnosť – na základe skúseností – že by mohol niečo ukradnúť alebo možno niekoho pre pár centov aj zabiť. Nie je jasné, čo dobré od neho čakať. Zároveň je hoden posúdenia, veď kto je dnes na ulici: asi len ten, kto nezvládol život, možno sa rozviedol alebo peniaze prepil, prehral, zle investoval, lebo chcel rýchlo zbohatnúť a dopadol veľmi zle. Asi je sám na vine, keď takto špinavo a biedne žije. Tento človek iste nemá, čo ponúknuť, skôr niečo bude požadovať. Kam posadíme tohto človeka? Do prvej alebo poslednej lavice?

Jakub hovorí, že cirkev v prístupe k týmto dvom pánom robí dve chyby. Tá **prvá chyba je, že súdime**: na základe zovňajšku, vlastných skúseností, na základe porovnania, rečí iných ľudí... Zhodnotíme na prvý pohľad či počutie daného človeka a vyvodíme súd. Tvárimo sa ako znalci ľudí: my predsa vieme, kto je pán Bohatý aj pán Chudobný a preto vieme, ako na nich pozerieť, ako k nim pristupovať. Už toto je zlé: *nesúďte, aby ste neboli súdení*, hovorí Pán Ježiš.

Lenže my radi posudzujeme: preto, lebo sa robíme múdrejšími – lebo potom lepšie vyzeráme, ak iných posúdime – lebo sme presvedčení, že na to máme právo. Lenže ak my súdime, potom musíme rátať s tým, že aj nás iní súdia a možno ešte prísnejším súdom, ako súdime my. Preto **by sme sa mali vyvarovať akéhokoľvek súdu, pretože smietka v oku bližneho je menšia ako brvno v našom vlastnom, hoci nám sa to tak nezdá**.

Druhou chybou v cirkvi je, že súdime podľa zlých meradiel: posudzujeme človeka podľa toho, čo z neho môžeme vytážiť a čo vidíme na prvý pohľad, ani neskúmajúc podstatu či postoj srdca. **Toto je však zlá logika pre cirkev: Pán Ježiš nás predsa svojim štýlom života učí, že sa – ako veriaci ľud – máme starať práve o tých najbiednejších, o tých, čo nemajú, čo ponúknuť.**

Pán Boh to robí práve tak: čítame o tom v Žalmoch a potom vidíme na života Pána Ježiša, ktorý sa skláňal práve k tým dolu: k ženám, hriešnikom, malomocným, pohanom, zlodejom, k tým, čo nezvládali svoj život. Preto ich Pán Ježiš blahoslaví v Matúšovi 5: „*Blahoslavení chudobní duchom, lebo ich je kráľovstvo nebeské*“. Vyzdvihuje tých, ktorí sú bohatí nie majetkom, peniazmi, kontaktmi, ale majú vnútorné bohatstvo, vieru v Pána Boha, lásku a dobrotu. To možno nevie oceniť tento svet, skôr po tom pošliape, ale práve toto oceňuje Pán Ježiš – to materiálne je dočasné, rýchlo sa pomínie, láska však ostáva a prekoná dokonca aj smrť. **Preto – ak už súdime, aspoň to robme na základe vopred zistených a správnych informácií – môže sa však stať, že ak zistíme ako to naozaj je, súdiť nebudeme.**

Samozrejme, že tu nejde o rozdiel v Božej láske. *Nemôžeme povedať, že by Pán Ježiš mal radšej chudobných a bohatých že by mal menej rád. Všetkých miluje rovnako, ale chce nás naučiť, že Jemu na bohatstve nezáleží* a preto ani v cirkvi by nemali byť dôležitejšie peniaze a ľudia, ktorí ich majú ako láska k tým, ktorí nič nemajú a nič neponúkajú. Práve naopak: cirkev by sa mala zaujímať o tých, ktorým má slúžiť, nielen o tých, ktorí jej môžu poslúžiť. Ved' aj do Božieho kráľovstva, ktoré tu ako cirkev reprezentujeme, vstupujú bezvýznamní: nič si so sebou nevezmeme. Brána do neba je taká tesná, že do nej nevstúpime ani s peniazmi, ani domami, ani s konexiami, ani s titulmi, iba s láskou, lebo tá je v srdci – tam je márne každé euro, ale dôležitý každý prejav milosrdenstva voči bližným a dôvery voči Pánovi.

Dnešná nedeľa nám teda pripomína, že by sme nemali vyhľadávať a učiť si tých, ktorí niečo znamenajú a veľa toho majú – že by sme nemali súdiť a ak už tak podľa správnych noriem – že by sme sa mali starať, ako Kristovi nasledovníci, o tých, ku ktorým nás Pán Boh poslal a ktorí nič nemajú, preto potrebujú naplnenie Božou láskou, prijatie a porozumenie. Lenže **to prijatie môžeme dať aj bohatým, no nie pre ich majetok, ale preto, že ich chceme zachrániť pre večný život. Možno práve týmto prijatím – či bohatým či chudobným - zmeníme život k lepšiemu.**

Je to však ťažká úloha, najmä ak tí bohatí alebo tí biedni o to vôbec nestoja, v takýchto prípadoch nám Pán Ježiš dal modlitbu: aj to je druh pomoci pre tých,

ktorí svoje bohatstvo zhromažďujú v tomto svete, ale aj pre tých, ktorí si nechcú dať pomôcť. Najmä teda ***neposudzujme nikoho, aby sme neboli súdení.*** Amen.